

قدس بررسی می کند؛ گرانی؛ از ذهنیت تا واقعیت

گروه اقتصادی-فرزانه غلامی: بی شک اگر واژگانی همچون جهان و قیمت جهانی وجود نداشت، پیدا کردن متهمان ردیف اول در پرونده گرانیها ظاهراً غیرممکن می شد.

در حالی که کاربرد چنین کلماتی در سالهای اخیر توانسته است تا حدودی بار مسؤلیت پاسخگویان بخش اقتصادی کشورمان را کاهش دهد! به نظر می رسد همچنان در بعد داخلی مرجعی برای پذیرش این کوتاهی وجود نداشته باشد.

البته اینکه قیمت‌های جهانی دستخوش نوعی سیر صعودی شده، مسأله ای است که بارها و بارها از سوی مراجع رسمی اعلام گردیده است و ما هم تنها کشوری نیستیم که از آن تأثیر گرفته ایم، ولی این ماجرا به هیچ وجه دلیلی مناسب برای غیرواقعی خواندن گرانیها و الصاق برچسب «روانی» بر فضای موجود نیست. دولت تقریباً همه گرانیها را قبول ندارد و بر این باور است که یا دست دلالت و سودجویان در کار است یا برخی می خواهند سیاه نمایی کنند و یا شرایط موجود تابعی از وضعیت کل دنیاست.

همراهی تعجب با سؤال

بگذریم که شعارهای اقتصادی، بارزترین ویژگی دولت نهم بوده و هست، اما از گرانی نمی توان گذشت. گرانی، گرانی و گرانی کلمه ای که این روزها از زبان مردم، در میان تیتروژنامه ها و از سوی نمایندگان مجلس بارها و بارها تکرار می شود و متأسفانه دولت آن را تکذیب و انکار می کند و باعث شده تا علامت سؤال بزرگ موجود با يك علامت تعجب هم همراه شود!

معاون وزیر بازرگانی به رغم رشد صعودی تورم در ماه های اخیر تنظیم بازار وزارتخانه متبوعش را قابل دفاع می داند.

محمد صادق مفتاح با نگاهی خوشبینانه و در حالی که سودجویان را عامل اصلی گرانیها معرفی می کند، می گوید: افزایش قیمت‌ها در مقایسه با سالهای قبل برابر با همان شاخص تورم است و اگر قرار باشد مقایسه ای بین عملکرد دولت‌ها در این زمینه انجام شود باید به شاخص تورم توجه کرد؛ زیرا کشور ما از زمان جنگ تاکنون تورم‌های بسیار بالایی را تجربه کرده است.

در حالی که شاید حرف‌های مفتاح هیچ يك از آحاد مردم را راضی نکند، اما ادامه آن شنیدنی است. وی اضافه می کند: سیاست‌های تنظیم بازار دولت بسیار موفق بوده و تلاش اصلی در این جهت بوده که تنظیم بازار با مکانیزم عرضه و تقاضا انجام شود؛ چون معتقدیم با توازن چهار عامل واردات، صادرات، تولید و مصرف، بازار به ثبات می رسد.

البته حساب‌های سرانگشتی آقای معاون وزیر در شرایطی است که مصرف کنندگان از صعود قیمت محصولات غذایی و انتقاد کارشناسان اقتصادی از تشدید سیاست‌های وارداتی به جای سیاست‌های حمایت از تولید داخل هنوز به خاموشی نگراییده و حتی در ماه های اخیر شعله ور تر شده است.

گرانی واقعی است یا نه؟

از دکتر پدram سلطانی، کارشناس مسایل اقتصادی سؤال می کنیم که آیا گرانیها و میزان آن تحت تأثیر فضای روانی بوده است یا نه؟

او می گوید: نه تنها بلکه کارشناسان موافق و مخالف دولت همگی اجماع کرده اند که گرانیها ناشی از کارکردهای اشتباه دولت است و اینکه دولت این مسأله را نمی پذیرد هم کاملاً طبیعی است، چون اگر بپذیرد نقطه ضعف مجموعه محسوب می شود.

سلطانی با بیان اینکه مسایل حاشیه ای و جو روانی موجود هم توانسته بر این مشکل بیفزاید، تصریح می کند: اصلاً نمی توان شایعه و فضای متشنج روانی را در بالا رفتن قیمت‌ها بی تأثیر دانست، ولی این عامل بسیار ناچیز است به طوری که حتی نمی توان درصد قابل ذکری برای آن اعلام کرد.

وی خاطرنشان می کند: طبیعی است که وقتی نرخ تورم فزاینده می شود، مصرف کنندگان هم با نگرانی رو به رو خواهند شد و این نگرانیها می تواند قدری به گرانیها و سرعت آن دامن بزند و دست سودجویان و محتکران را بازتر کند.

او به اعلام سالانه نرخ تورم کشورهای مختلف جهان از سوی بانک جهانی اشاره و اضافه می کند: ما از نظر نرخ

تورم در بین ۱۴۰ کشور جهان رتبه ۱۳۶ را داریم پس به هیچ وجه تورم ما زائیده مسایل جهانی نیست، چون اگر مرتبط بود باید در متوسط تورم جهانی و در میانه های جدول می بودیم . این کارشناس می گوید: متوسط نرخ تورم جهانی در سال گذشته بین ۳ تا ۵/۳ درصد بوده و با این حساب اگر بخواهیم بخشی از تورم بالای ۲۰ درصد ایران را ناشی از تورم جهانی بدانیم رقم باقی مانده هم بسیار معنی دار است .

او معتقد است: رفتارهای اقتصادی دولت باعث شده تا بیماری به نام «تورم داخلی» زودتر به احتضار برسد ! وی تصریح می کند: رشد نقدینگی کشور ما در ۳ سال گذشته معادل کل تاریخ کشور بوده، پس تورم حاصل شده بسیار طبیعی و نتیجه این اتفاق است که نقش دولت در این بین بسیار قوی و انکار ناپذیر است . وی با اشاره به مواردی همچون سیاستهای انبساطی و ریختن پول نفت در کشور، بالا بردن پایه پولی، چاپ اسکناسهای بدون پشتوانه و کنترل نرخ سود بانکی و کاهش آن در فضای تورمی، دولت را در افزایش قیمتها مقصر می داند .

سلطانی اذعان می دارد: تحلیل دولت در مورد ریشه های تورم به دلیل متفاوت بودن آن و یا ارزیابی نادرست آنان تأثیری در متوقف کردن گرانیها نداشته، ولی مردم کاری به سخنرانیها، تکذیبا و خبرسازیهها ندارند .

وظیفه مجلس و دولت
آخرین نکته سخنان پدرام سلطانی مؤید يك واقعیت تلخ است و آن اینکه مردم شاید نمایندگان خود در خانه ملت و رئیس جمهوری و کابینه منتخب را عامل گرانی ندانند، ولی معتقدند همین دو گروه باید به این مسأله سامان بخشند و مشکل دقیقاً همین جاست که مجلس و دولت تاکنون پاسخ درستی به مردم نداده اند . مجلس از يك سو گرانیها را زائیده سیاستهای اقتصادی دولت می داند و دولت هم از سوي دیگر پاسخهای تکراری می دهد .

<http://www.qudsdaily.com/archive/1387/html/3/1387-03-26/page78.html>